

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА
ПАЛАТА УКРАЇНИ

МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ
між Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини
та Торгово-промисловою палатою України

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Лубінець Дмитро Валерійович, який діє на підставі статей 55, 101 Конституції України, Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

та **Торгово-промислова палата України** в особі Президента Чижикова Геннадія Дмитровича, який діє на підставі Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні», Статуту, які надалі спільно іменуються «Сторонами»,

керуючись Конституцією України, законами України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», «Про торгово-промислові палати в Україні», міжнародними договорами з питань бізнесу та прав людини, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, іншими нормативно-правовими актами, спрямованими на реалізацію та захист конституційних прав і свобод людини і громадянина в процесі ведення господарської діяльності та прав суб'єктів підприємницької діяльності,

беручи до уваги положення Національної стратегії у сфері прав людини, затвердженої Указом Президента України від 24 березня 2021 р. № 119/2021, та план дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на 2021 – 2023 роки, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 червня 2021 р. № 756-р, Загальну стратегію системи торгово-промислових палат в Україні на 2020 – 2025 роки, Керівні принципи ООН з питань бізнесу та прав людини, Рекомендації Rec (2016) 3 Комітету Міністрів Ради Європи,

враховуючи принцип «Human centered development» (розвиток, орієнтований на людину), в основі якого лежить безпека людини, що є загальноновизнаною й необхідною умовою мирного та прогресивного суспільства,

виходячи із загального розуміння про застосування суб'єктами господарювання під час ведення господарської діяльності підходу, заснованого на правах людини, необхідності забезпечення гарантій державного захисту конституційних прав і свобод громадян,

визнаючи, що держава, підприємства та громадянське суспільство – це соціальні партнери, які повинні навчитися працювати у взаємодії, мають

взаємодоповнюючі обов'язки, роль бізнес-сектору зачіпає практично всі аспекти життєдіяльності суспільства;

прагнучи забезпечити максимальну ефективність здійснюваних заходів при досягненні спільних цілей

уклали цей Меморандум про співпрацю (далі – Меморандум) та домовилися про наступне:

1. Загальні положення

1.1. Меморандум слід розглядати як концептуальну основу для розроблення подальших заходів, спрямованих на розвиток взаємодії та співробітництва Сторін у межах повноважень, визначених Конституцією та законами України.

1.2. Меморандум є документом, на підставі якого Сторони мають здійснювати координацію своїх дій для досягнення мети, встановленої підпунктом 2.1. цього Меморандуму.

1.3. Сторони виражають готовність до здійснення взаємовигідного співробітництва у визначених пунктом 3 цього Меморандуму напрямках співпраці.

1.4. Сторони діють відповідно до цього Меморандуму, а також відповідно до інших угод та/або договорів, які можуть бути укладені між ними.

1.5. Сторони мають намір забезпечувати одна одній всебічну підтримку для розвитку співпраці згідно з положеннями цього Меморандуму та інформувати одна одну про заходи, спрямовані на його реалізацію.

1.6. Для досягнення мети цього Меморандуму Сторони можуть за взаємною згодою запрошувати до співпраці в рамках узгоджених напрямів інші установи та організації незалежно від форм власності, фізичних осіб, громадські організації, створювати з ними тимчасові робочі групи тощо.

2. Мета та предмет Меморандуму

2.1. Метою цього Меморандуму є об'єднання зусиль Сторін, спрямованих на захист, додержання та запобігання порушенням прав людини і громадянина в процесі ведення господарської діяльності з боку суб'єктів господарювання, дотримання керівних принципів стосовно обов'язку держави захищати права людини та забезпечувати їх реалізацію, корпоративної відповідальності щодо поваги права людини, доступу до засобів правового захисту для осіб, права яких були порушені внаслідок господарської діяльності.

2.2. Предметом цього Меморандуму є спільна узгоджена діяльність Сторін задля досягнення мети Меморандуму, що здійснюється у форматі підготовки та реалізації спільних заходів, проєктів та програм.

3. Напрями співпраці

3.1. Задля досягнення мети цього Меморандуму відповідно до своєї компетенції та у межах наявних ресурсів Сторони домовляються про співпрацю за такими напрямами:

3.1.1. запобігання випадкам порушення гарантованих прав і свобод людини і громадянина з боку суб'єктів господарювання (зокрема, у сфері трудових відносин, захисту персональних даних, захисту прав споживачів, захисту навколишнього природного середовища тощо);

3.1.2. участь у забезпеченні громадянам доступу до судових, позасудових засобів захисту прав людини від порушень, що виникають під час ведення господарської діяльності;

3.1.3. надання інформаційно-консультаційної допомоги та участь у розробці й удосконаленні національного законодавства, зокрема сприяння законодавчому забезпеченню прав людини і громадянина, розвитку національної економіки, формуванню сучасних підходів та інфраструктур, сприятливих умов для підприємницької діяльності, можливостей зовнішньоекономічного співробітництва, опрацюванню та адвокації проєктів законів та інших нормативно-правових актів з відповідних питань;

3.1.4. сприяння підвищенню рівня обізнаності суб'єктів господарювання та їх об'єднань, професійних спілок, інших інститутів громадянського суспільства, оновленню їх політик з урахуванням стандартів дотримання прав людини під час ведення господарської діяльності та механізмів їх реалізації (зокрема, у сфері трудових відносин, захисту навколишнього природного середовища, корпоративної соціальної відповідальності, захисту персональних даних, захисту прав споживачів, запобігання корупції, протидії торгівлі людьми тощо) для забезпечення відповідності Керівним принципам ООН з питань бізнесу і прав людини та іншим міжнародним документам у сфері прав людини;

3.1.5. організація роботи із захисту та просвітницьких кампаній, реалізація спільних проєктів;

3.1.6. організація та проведення спільних заходів (зустрічей, круглих столів, семінарів, конференцій, навчальних програм, серії освітніх семінарів тощо) за напрямами, що становлять спільний інтерес для Сторін цього Меморандуму, зокрема задля консолідації у процесі розробки ідей та комунікацій між зацікавленими сторонами та визначення конкретних кроків, які можуть бути застосовані державними органами, правозахисними організаціями та суб'єктами підприємництва для реалізації їхніх обов'язків та відповідальності, запобігати порушенням прав людини в процесі бізнес-діяльності і надавати засоби захисту постраждалим особам, якщо такі порушення відбуваються;

3.1.7. взаємний обмін інформацією та матеріалами для підготовки щорічної і спеціальних доповідей Уповноваженого, проведення експертизи законопроектів та нормативно-правових актів, що **стосуються** відповідних питань;

3.1.8. інші узгоджені напрями співпраці.

4. Організація співпраці

4.1. З метою реалізації цього Меморандуму Сторони в межах наявних ресурсів:

4.1.1. визначають контактних осіб для проведення консультацій і розроблення пропозицій щодо спільної реалізації завдань та заходів, визначених цим Меморандумом;

4.1.2. проводять спільні заходи (робочі зустрічі, наради тощо) з метою обговорення питань, пов'язаних з реалізацією Сторонами положень цього Меморандуму;

4.1.3. розробляють та затверджують плани проведення спільних дій, готують методичні рекомендації та інші інформаційні матеріали, необхідні для спільної роботи в рамках реалізації цього Меморандуму;

4.1.4. здійснюють обмін відповідною інформацією, виходячи зі спільної ініціативи або за запитом однієї зі Сторін;

4.1.5. використовують будь-які інші форми співпраці, що попередньо узгоджені Сторонами.

4.2. Для досягнення мети цього Меморандуму Сторони можуть за взаємною згодою залучати в рамках узгоджених напрямів інші установи та організації, незалежно від форм власності та підпорядкування та фізичних осіб, а також створювати з ними тимчасові робочі групи.

5. Зобов'язання Сторін

5.1. Сторони беруть на себе зобов'язання не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які стали їм відомі під час реалізації цього Меморандуму, відповідно до вимог законодавства. Таке зобов'язання чинне і після припинення дії Меморандуму, крім випадків, установлених законом.

5.2. Сторони зобов'язуються утримуватися від дій, які можуть заподіяти моральну, економічну чи будь-яку шкоду іншій Стороні.

5.3. Будь-яка зі Сторін використовує емблему чи логотип іншої Сторони або будь-яку аббревіатуру, пов'язану з діяльністю цієї Сторони, лише за її попередньої згоди та в рамках узгоджених напрямів співпраці для досягнення мети цього Меморандуму.

6. Термін дії Меморандуму

6.1. Цей Меморандум набирає чинності з дня його підписання Сторонами та діє протягом трьох років.

6.2. Після закінчення дії Меморандуму Сторони можуть обговорити продовження партнерства.

6.3. Будь-яка Сторона може припинити дію цього Меморандуму в будь-який час, письмово повідомивши про це іншу Сторону не пізніше ніж за один місяць.

6.4. У разі припинення дії цього Меморандуму заходи, які було розпочато в рамках Меморандуму і не завершено протягом терміну його дії, продовжуються і завершуються згідно з умовами, що були раніше погоджені Сторонами, за винятком випадків, коли завершити ці заходи неможливо.

7. Прикінцеві положення

7.1. Будь-які зміни чи доповнення до цього Меморандуму вносяться тільки за письмовою згодою Сторін і стають його невід'ємною частиною.

7.2. Будь-які спірні питання щодо тлумачення або застосування положень цього Меморандуму вирішуються Сторонами шляхом проведення консультацій та переговорів і досягненням взаємної згоди.

7.3. Вся кореспонденція щодо виконання цього Меморандуму має надсилатись за такими адресами:

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини
01008, м. Київ, вул. Інститутська, буд. 21/8
hotline@ombudsman.gov.ua

Торгово-промислова палата України
01601, м. Київ, вул. Велика Житомирська, буд. 33
uccci@uccci.org.ua

Вчинено у місті Києві 16 травня 2023 р. у двох автентичних примірниках українською мовою (по одному примірнику кожній зі Сторін).

Уповноважений
Верховної Ради України
з прав людини

Д.В. Лубінець

Президент
Торгово-промислової палати
України

A handwritten signature in blue ink, which appears to be "Г.Д. Чижиков", written over a horizontal line.

Г.Д. Чижиков